

Horolezecký oddíl

Lokomotiva Brno - Kouty

"VÝROČNÍ ZPRÁVA"

Horolezectví se do dneška
mnoho modernizovalo,
ale podstata zůstává
elementárně lidskou,
zůstává zápasem, který musíme
vybojovat sami.....

1 9 6 4

ZAMYŠLENÍ NAD UPLYNULÝM ROKEM.

Nejdříve naše sportovní úspěchy.

K nejvýznamnějším patří výstupy Ľvona Hýska na Kavkaze (Košťan-Tau 4a, 5b, 5145 m, Schara 5b - 5201 m prvovýstup středem stěny, Dych-Tau-5a(5198) - centrální pilíř. J stěny a výstupy bratrů Cídlů v Jugoslávii (skalisko - Goreňská cesta na Triglav - V; Aschenbrennerova cesta na Trávník - VI), s. Mazourka (Čopův pilíř - VI, Komiciho cesta na Jalovec V+).

V letošním roce se zahraničních zájezdů zúčastnilo 17 našich členů (7 Jugoslávie; 3 Bulharsko; 4 Rakousko; 1 NSR, 2 Kavkaz). Byla to nejbohatší zahraniční sezona našeho oddílu.

Výsledky našich nejúspěšnějších členů jsou pochopitelně podloženy i tvrdou přípravou jak kondičními cvičeními, tak tréninkem na cvičných skalách a výkonnostní podniku ve Vysokých Tatrách.

Zimní tatranská sezona nebyla letos tak úspěšná, jako v minulých letech, poněvadž většina podniků byla ztížena nepříznivými povětrnostními podmínkami. V létě však naši lezci přelezli těžké tatranské stěny (Lapinského komín, Weberovka atd). Poněvadž však zájem nejlepších oddílových lezců se soustředil na zahraniční zájezdy, nabývají oddílové tábory v Tatrách převážně charakter výcviku nováčků, ať již v létě (tábor ve Velické dolině - 12 účastníků, u Zeleného plesa - 18 účastníků) nebo v zimě Zbojnická chata - 14 účastníků).

V roce 1964 jsme uskutečnili 54 zájezdů (z toho 6 lyžařských; 6 turistických, 42 na cvičné skály v okolí Brna; do Prochova, Adršpachu, Příhraz, Šolochnice. Průměrná účast na zájezdech byla 15 členů. Do Vysokých Tater jsme uskutečnili 13 zájezdů (10 výkonnostních podniků).

V tomto roce vzrostl také počet nositelů VT. S. Ševčík dosáhl titulu mistra sportu a tak ke konci roku máme v oddíle tento počet VT:

mistři sportu	2
I. VT	5
II. VT	10
III. VT	25

Těší nás nízká úrazovost. Kromě těžkého úrazu s. Antoníčka, způsobeného objektivní příčinou; nedošlo k vážnému úrazu.

Co se nám nelíbí?

Především nízká účast členstva na jednotlivých zájezdech. Vzdůstá sice účast na kondičních cvičeních; takže již dnes je přidělená tělocvična malá, ale jinak naši členové si vybírají z oddílových podniků převážně ty méně namáhavé.

Ani výkonnostní podniky nesplnily svůj účel. Jejich náplň byla bezplánovitá a členové se jen připojovali. Tendence "vézt se" projevila se zejména na výkonech. Úspěšné výkony v našich i cizích velehorách nebyly zásluhou dobré metodické práce; ale jen úspěchem iniciativy jednotlivců. Přesto; že máme nejpočetnější cvičitelský sbor v Jihomoravském kraji; neodpovídají výsledky naší práce počtu metodiků v oddíle; Vedoucí nedělních zájezdů jsou určeni jen formálně. Vedou sice zájezd, ale nezajišťují z vlastní iniciativy program. I když metodici oddílu patří k nejaktivnějším členům; neřídí svou práci pro oddíl i pro svůj horolezecký růst podle celoročního plánu. V činnosti většiny členů se projevuje tendence "nemám čas pro věci, které mě přímo nepřivádějí prospěch" a ne tendence: Mám rád hory a horolezectví; mám rád horolezecký kolektiv a proto udělám vše co je v mých silách; abychom mohli úspěšně provozovat svůj sport.

Co jsme splnili z našich plánů?

Přednášková činnost byla dobrá; uspořádali jsme 47 besed, z nichž 31 mělo přednáškovou náplň nebo byly promítány filmy. Zbylých 14 besed bylo věnováno organizační přípravě podniků a přípravě mladých členů na zkoušky III. VI.

Naše skříňka na rohu Běhounské ulice však již znovu neexistuje. Nepokračuje se ani v oddílové kronice a propagovaná fotosoutěž nebyla uskutečněna.

Nesplnili jsme ani naše brigádnické závazky vůči jednotě; i když část viny na tom nese nedokonale organizovaná brigádnická činnost jednoty. Náš materiál je zastaralý, zejména lana a stany a je ho naprostý nedostatek.

Práce výboru oddílu.

Výbor pravidelně jedenkrát i vícekrát za měsíc schůzoval. I v jeho práci se projevil nedostatek času a přetíženost vedoucích pracovníků oddílu. Pokud oddíl žije ve vyběhaných kolejkách; je vše v pořádku. Jakmile však bylo nutné řešit okamžité problémy výboru oddílu situaci nezvládl. Na členech nebylo vyžadováno důsledné plnění jejich povinností vůči oddílu (vrácení materiálu, brigády a pod.)

A co dál?

Cestu ukazují zkušenosti z tohoto roku. Náš oddíl neztratil perspektivu, jen se na chvíli zastavil. Víme, že v příštím roce bude pokračovat ve svých dobrých tradicích jednoho z nejlepších brněnských oddílů, zejména když výbor důsledně požadoval na členech uvědomělou kázeň.

TROCHU HISTORIE O OVIČNÝCH SKALÁCH.

O nejstarších horolezeckých terénech v brněnském okolí máme jen málo zpráv. Poměrně nejpodrobnější údaje jsou o našich nejoblíbenějších ovičných skalách na Pálavě, kde nám informace dává německy psaný průvodce "Führer durch die Pollauer Berge und ihr Umland", vydaný v roce 1926 v Brně. Čtvrtá část tohoto průvodce, jejímž autorem je Ing. Rudi Neumann, zpracovává horolezecké túry, provedené do roku 1926 a to formou, obvyklou v horolezeckých průvodcích (včetně označení obtížnosti); jednotlivé túry jsou zakresleny v polohových plánech, kreslených skicích a na fotografiích. Na tehdejší dobu bylo to průkopnické dílo a až do vydání našeho průvodce "Horolezecké terény na Moravě" v roce 1960 vlastně jediný tištěný průvodce po terénech Pálavy.

Šedesátého pátého výročí objevení Pálavy jako prvotřídního ovičného terénu vzpomněli jsme na tradičním letošním horolezeckém sjezdu na Pálavě. Předtím podnikali první brněnští horolezci (Herrmann Neumann, Ing. Rudi Neumann a Ing. Herrmann Bock) své první horolezecké krůčky v bezprostředním okolí Brna, ať už na skalách Františkova (tam, kde nyní vede trať pouliční dráhy od nádraží směrem na Husovu třídu); na skalách Červeného kopce (naproti areálu výstaviště přes řeku); které byly později zničeny lomy (asi v místech nynější "Kamenné kolonie") a na skalách Hádků (rovněž později zničeny lomy). Zásadní obrat nastal roku 1899 objevením Pálavy Herrmannem Neumannem, a od té doby nastává rozvoj brněnského horolezectví.

Na Pálavě byly nejprve slézány jednotlivé věže v oblasti Obory a teprve později i skály v dalších oblastech Klauza, Bavorské a Klentnické skály. Objevují se názvy prvních cest: JASANOVÁ, Cesta skřítků, Kočičí Lávky. V názvech tůž udržela se také jména jejich objevitelů, jako jsou Teply, Tirala, Klug, bratři Urbanové, Matzura a jiní. Byla mezi nimi i první známá horolezkyně Rosa Engelmannová, která se zúčastnila prvovýstupu Obřího komínu v Severních stěnách Klauzy. Na jinou horolezkyni upomíná jen křestní jméno: "Grétčina stezka", odkud se začíná většina výstupů v Severních stěnách.

Pokud jde o metodiku a techniku lezení možno uvést, že

nováčci začínali lézt s jištěním lanem shora a teprve po dosažení větší jistoty se přecházelo k lezení samostatnému, ovšem už bez lana! Při prvovýstupu Obřího komína byl střední převis zdolán Eduardem Urbanem hoďem lana, teprve později byl prostoupen Herrmannem Neumannem přímým lezením. Rozvoj horolezectví způsobil, že byly hledány současně další cvičné terény a pravděpodobně současně byl Eduardem Urbanem objeven Babí lom; ležící v bezprostřední blízkosti Brna.

O původním vzhledu Babího lomu podává nám zprávu švabachem tištěný separátní otisk nějaké vlastivědné knihy o Brně a okolí, čítající 10 stran bez titulu a data; jeho časové určení vyplývá z textu a padá na rok 1874 a nejbližší následující roky. Babí lom je tu nazýván králem mezi horami v okolí Brna, jehož strmé až 100 stop (t.j. asi 30 m) vysoké stěny o sklonu 60-80° tvoří těžko dostupné skalní hroty bez vegetace. Na úpatí stěn jsou podle slov pojednání "chaoticky nakupené skalní bloky, poskytující jezevcům, liškám a jiným dravcům bezpečné útočiště". Úzký hřeben Babího lomu byl místy jen sáh široký a tvořil pitoreskní val.

Jako cíl výletníků z blízkého Brna byl zásluhou brněnského měšťana Karla Ripky zpřístupněn zřízením úzké stezky, z větší části vystřílené ve skále, upravené odstřelováním a přitesáváním skal, pořizováním stupňů pro chodce a rozšiřováním vrcholků skalních hrotů. Byly zřízeny na něm celkem 2 pavilony: první v místech, kde stojí nyní rozhledna Sokola Lelekoviče (stopy tohoto dřevěného pavilonu byly zřejmě ještě v době druhé světové války), druhý v místech nynější triangulace nad sedlem směrem v pokračování hřebene. Z těch dob (t.j. z roku 1872-1874, kdy byly úpravy skončeny), zachovaly se některé místopisné názvy, které se neujaly a naším uším zní jen jako ozvěna dávno minulých dob. Jsou to "Karlova stěna" nad pramenem v západním úbočí Babího lomu (zřejmě nejvyšší hladká stěna ve skupině "Balkónu"), "Christianův háj" kolem pramene, který byl vyčištěn, upraven a nazván "Ripkův pramen" a který poskytoval v létě výbornou pitnou vodu o teplotě 6 - 8°C; tu byla též zřízena besídka, vystavěn krb a vysázeny keře. Nyní v těch místech není po tom všem ani památky, jen voda pramene

chutná v horkých dnech stejně jako tehdy. Uvedené názvy byly podle jmen Karla Ripky a tehdejšího starosty města Brna, (které bylo majitelem lesů na Babím lomě) Christiana rytíře d'Elvert.

Již po dokončení těchto nákladných a dlouhotrvajících úprav vznikly obavy, zda bude možno i v budoucnu tento stav udržet. Tyto obavy byly oprávněné a nyní jen tu a tam možno zjistit stopy těchto průkopníků brněnské turistiky. I ti byli poplatní názorům své doby, snažící se přírodu "zkrášlovat", i když zdůrazňovali, že při všech provedených úpravách nepadl ani jeden strom, zasáhli přece jen negativně do přirozené scenerie Babího lomu, na niž můžeme soudit jen podle pokračování hřebene směrem na Spálenou skálu nad Svinošicemi, které zásahy "okrašlovatelů" přírodu utrpěla jen minimálně.

Nenašli tedy první horolezci Babí lom už v jeho původní, přírodní podobě, nýbrž ve stavu podstatně zcivilizovaném.

Ze i poslední letošní společné túry

Má proto pro nás zvláštní příměť. Protivný vítr ani chvíli neděle pokoj a bítuje nás ledovými krytálky do tváře mnohem větší silou než ve stěně. Nezbývá nám proto nic jiného než provést rychle zápis do vrcholové knihy a zešíl sestupovat.

Po dvou čtyřicetimetrových alaních se dostává v sedle ku mezi hlavním a východním vrcholkem. (Krejčí st.)
cesta ostrým ledovým žlabem, kde bychom mohli bláznovně musíme proto zůstat v sedle. Na ostrém hřebeni nacházíme malou plošinku. Tlampa je ale zalita ledem. Použijeme se do jejího čistění. Abychom se alespoň trochu zahráli, snažíme se zpracovat co nejrychleji. Zapomínáme, že jsme ve výšce 5100 metrů a musíme proto stále častěji a častěji odpočívat. Konečně je plošinka připravena a nastává slavnostní okamžik. Buď to náš tráti "studený biver", bez spacích pytlů ve výšce 5000 metrů, máme dnes a sebou navíc stán a vřichní se již těšíme až bude postavený. Musíme jej však nejdříve těžce zkotvit a pak již jeden za druhým vlezáme dovnitř. Je zde přece mnohem příjemněji než na ledovém větru venku. Oblékáme si přerovky a líbujeme si jaký to byl dobrý nápad vzít stán. Vřichní pobízíme Ludvíka aby "rozprášnil" vřich. Nemůžeme se dočkat až nám Primus vytvoří

TŘETÍ BIVAK V 5000 METRECH.

Jsme už na čtvrté túře našeho letošního zájezdu na Kavkaz. Postupujeme pravidelným tempem po jižním pilíři hlavního vrcholku Dych-Tau. Jsme nadšeni skálou, s jakou se zde setkáváme. Opravdu nádherné a exponované lezení. Radost nám ale kazí velmi silný vítr. Přesto, že sluníčko již svítí od rána a obloha je čistě modrá, máme na sobě mimo péřovek všechno zbývající rezervní oblečení a ještě nám často proběhne chlad celým tělem. Poryvy větru strhávají lano, které vlaje obloukem od pilíře.

Ve 4 hodiny odpoledne jsme pod mohutným vrcholovým výšvihem. Strmý žaudan obcházíme několika délkami vlevo; směrem k severnímu hřebeni, na který vycházíme asi 50 metrů pod vrcholem. O půl šesté si všichni čtyři radostně tiskneme ruce na vrcholku. Je to již naše čtvrtá "pětitisícovka" a zdá se, že i poslední letošní společná túra.

Má proto pro nás zvláštní příchuť. Protivný vítr ani chvíli nedá pokoj a bičuje nás ledovými krystalky do tváře mnohem větší silou než ve stěně. Nezbyvá nám proto nic jiného než provést rychle zápis do vrcholové knihy a začít sestupovat.

Po dvou čtyřicetimetrových slaněních se ocitáme v sedélku mezi hlavním a východním vrcholkem. Odtud vede sestupová cesta strmým ledovým žlabem, kde bychom nemohli bivakovat. Musíme proto zůstat v sedle. Na ostrém hřebeni nacházíme malou plošinku, která je ale zalita ledem. Pouštíme se do jejího čištění. Abychom se alespoň trochu zahřáli, snažíme se zpracovat co nejrychleji. Zapomínáme, že jsme ve výšce 5100 metrů a musíme proto stále častěji a častěji odpočívat. Konečně je plošinka připravena a nastává slavnostní okamžik. Bude to náš třetí "studený bivak", bez spacích pytlů ve výšce 5000 metrů, máme dnes s sebou navíc stan a všichni se již těšíme až bude postavený. Musíme jej však nejdříve řádně zakotvit a pak již jeden za druhým vlézáme dovnitř. Je zde přece mnohem příjemněji než na ledovém větru venku. Oblékáme si péřovky a ližujeme si jaký to byl dobrý nápad vzít stan. Všichni pobízíme Ludvíka aby "rozprášnil" vaříč. Nemůžeme se dočkat až nám Primus vytvoří

tolik očekávané mikroklíma. Vaříč se krásně rozhořel a Petr dává první "ešus" sněhu na čaj. V tomto okamžiku se nálada alespoň trojnásobně lepší a vidina horkého čaje a bujónu, která nás hodiny pronásleduje, začíná mít reálnou podobu. Za chvíli však vaříč začne "škytat". Je asi ucpaný, myslí si Ludva a čistí jej. "Je v něm moc silný tlak", prohlásí odborně Petr a Ludva ihned povoluje pojistný ventilék. Ani tento zákrok není nic platný a vaříč brzy zhasí. Petr si vzpomíná, že jej naplnil až po okraj a navrhuje proto, abychom trochu ulili. Benzin jsme měli ve vaříči proto, že petrolej, který jsme si dovezli z domova jsme vypotřebovali a v sovětském táboře není nic jiného k dispozici. Uskutečňujeme Petřův návrh a opět "vášníme" vaříč. Pokud hoří na misce tuhý líh, vaříč pracuje, ale krátce potom, když líh dohoří opakuje se předchozí případ. Všechny naše zákroky jsou marné. Primus začíná vynechávat a brzy zhasne. Samozřejmě, že přitom z trysky stříkají benzinové výpary do stanu. Nesnesitelně štiplavý zápach z tuhého líhu promíšený "vůní" benzínu začíná vytvářet dusivou atmosféru, zdůrazněnou ještě poryvy větru, které lomčí stěnami stanu. Nemůžeme však otevřít a vyvětrat, protože by nám vítr stan roztrhal. Čekáme až se prostředí stane snesitelné a opět se pokoušíme dát vaříč do chodu. Je nám už jasné, že benzin v této výšce špatně hoří.

Velmi brzy se rozplynula vidina teplého čaje a my se snažíme alespoň rozpustit sníh a připravit tak studený nápoj. Ale ani to se nám nedaří. Nešťastnou situaci dovršuje Ludva, když rozlévá konzervu s citronovou šťávou. Potom již Petr resignuje. Je stočený do klubíčka a pokouší se usnout. Po jeho příkladu jej následuje Ludva. Já s Honzou se však pouštíme do zpěvu. Nejprve začínáme z těmi nejznámějšími písněmi a když zima probudí i Ludvíka přidá se k nám a zpíváme všichni.

Vzpomínáme na kamarády dom, na výstupy v Tatrách na setkání na Pálcovském sjezdu. Nálada i hlas tam budou určitě lepší.

Konečně jsme se dočkali. Začíná svítat. Celou noc jsme nezamhouřili oka a cítíme jak na nás padá únava. Nesmíme

však podléhat. Nutíme se do jídla, které suché vůbec nechutná a začínáme balit svoje věci. Čeká nás ještě namáhavý sestup se 24 slaněnými ledovým žlabem a potom dlouhý, ale již radostný návrat do tábora.

Jsem tři hodiny v noci. Zvonění budíku nás probouzí a přibližně o půl. Všude je ještě tma. Několik navrých pohybů, zasmučená a pak pomalu vstáváme. Budíme kamarády, vaříme vydatnou snídani a pak pomalu vycházíme do čera doliny Vrsta. Jsme čtyři. Franta, Lojza, Petr a já. Cesta nás vede k nejmo-
hutnější stěně v Julských Alpách. Se stoupačičím napětím jde-
me ve třicet svému prvnímu výstupu v těchto horách a Franta a
Lojzou k svému prvnímu výstupu v zahraničních veshorách.
Naše sny se konečně promění ve skutečnost. **Ivan Hýsek**

Pomalu se rozednívá. Nad námi ční do nebes severní stě-
na Triglavu, jedna z největších skalních stěn. Jdeme pomalu,
prohlíjíme si stěnu a hledáme markantní místa našeho výstupu.
Chystáme si věci na lezení, rozhlíjíme se a jíme. Najednou
naše vytržité zraky pozorují jak pomalu, s rozvahou, vybi-
rajíc si nejlepší cestu, kutálí se Lojzovy "kletresak" dolů.
Po několika desítkách metrů se zastavuje. Cesta k němu je
vyznačena obáhem "kletresaku" a tak jej snadno nalezneme.

Výstup má vstoupit nejprve po rampě doprava a pak komínem
bez tíkosti na první věž, na kterou se má vylézt zprava.
Věž máme před sebou, vlevo je komín. Cesta je tedy jasná.
Lezení komínem. S přibývajícím výškou přibývají i obtíže
lezení. Stále nepochybně jak toto může být komín bez lezeckých
obtíží. Postupujeme přes převisy, kolmé spáry a hladké stěn-
ky vzhůru. Nikde nenecháme skoby ani otlučená místa po
nich. Jeden druhého přesvědčujeme, že jsme jinde, v jiném ko-
míně. Poněvadž víme, že tento komín vede na první věž pokrač-
ujeme ve výstupu. Konečně lehká šelka a jsme na vrchole
věže. Vylézli jsme na ni aice zleva ale odjinud zleva. Spo-
kojení pokračujeme ve výstupu, teď již správnou cestou. Občas
najdeme skobu či jinou stopu po výstupu. Večer dolézáme na
Gorenškou věž. Chytáme bivak. Varianta v dolní části stěny
nás hodně zadržela. Strávíme ve stěně tedy dva dny. Ještě že

V SEVERNÍ STĚNĚ TRIGLAVU.

Jsou tři hodiny ráno. Zvonení budíku nás probouzí z příjemného snu. Všude je ještě tma. Několik nevrlých pohybů, zamručení a pak pomalu vstáváme. Budíme kamarády, vaříme vydatnou snídani a pak pomalu vycházíme do šera doliny Vrata. Jsme čtyři. Franta, Lojza, Petr a já. Cesta nás vede k nejmohutnější stěně v Julských Alpách. Se stoupajícím napětím jdeme vstříc svému prvnímu výstupu v těchto horách a Franta s Lojzou k svému prvnímu výstupu v zahraničních velehorách. Naše sny se konečně promění ve skutečnost.

Pomalou se rozednívá. Nad námi ční do nebes severní stěna Triglavu, jedna z největších skalních stěn. Jdeme pomalu, prohlížíme si stěnu a hledáme markantní místa našeho výstupu. Chystáme si věci na lezení, rozhlížíme se a jíme. Najednou naše vytřeštěné zraky pozorují jak pomalu, s rozvahou, vybírajíc si nejlepší cestu, kutálí se Lojzův "kletsak" dolů. Po několika desítkách metrů se zastavuje. Cesta k němu je vyznačena obsahem "kletsaku" a tak jej snadno nalzáme.

Výstup má vést nejprve po rampě doprava a pak komínem bez těžkostí na první věž, na kterou se má vylézt z prava. Věž máme před sebou, vlevo je komín. Cesta je tedy jasná. Lezeme komínem. S přibývajícím výškou přibývají i obtíže lezení. Stále nechápe jak toto může být komín bez lezeckých obtíží. Postupujeme přes převisy, kolmé spáry a hladké stěny vzhůru. Nikde nenacházíme skoby ani otlučená místa po nich. Jeden druhého přesvědčujeme, že jsme jinde, v jiném komíně. Poněvadž víme, že tento komín vede na první věž pokračujeme ve výstupu. Konečné lehká áélka a jsme na vrchole věže. Vylezli jsme na ni sice zleva ale odjinud zleva. Spokojení pokračujeme ve výstupu, teď již správnou cestou. Občas najdeme skobu či jinou stopu po výstupu. Večer dolzáme na Goreňskou věž. Chystáme bivek. Varianta v dolní části stěny nás hodně zdržela. Strávíme ve stěně tedy dva dny. Ještě že

VÝCHODNÍ STĚNA WATZMANU

Jsme na to připraveni. Druhý den pokračujeme ve výstupu. Kolem poledna dolézáme zcela vysušení na předvrcholové plato. Nalézáme vodu. Připravujeme lahodný nápoj - šumák. Po tomto osvěžení vystupujeme na vrchol Triglevu. Spokojení a šťastní si tiskneme ruce. Se zářícími obličejí a myslí plnou zážitků se vracíme do tábora.

Naše příchodem konečně byly folkswageny našich hostitelů, stojíme s československými klatrsky i konzervami mezi promenujícími turisty v Gals u přístaviště třešňových vodních husí Královského jezera. Těšíme se na východní stěnu Watzmanu.

Na levičkářské zcela obsazené lodi - je už pozdě odpoledne - se v okolí náhle objeví Buhlova tvář z fotografie, strážná činnost na Marga Perbat. Jeho Karel Cídl pojede s východní stěnou nejen pro nás, ale i pro Josefa i Horolezce. Jedno z našich nových přátel Franz Rapp má 20 roků a Buhlovu někdejší zkoušku, tedy pro Marga Perbat, prodával minulou zimu. Vylezl sám v noci východní stěnu Kaderbacherovou cestou. Nedá se nic dělat. Velké příklady vědecky přifabovaly.

Konec se připomíná zcela neplněné, obrovské ekvatoria se svými kolovými vápencovými stěnami, které se ještě pod hladinou ponořují až do hloubky 100 m. Tak je jezero Hübbecké. Za prvního záření se otvírá pohled na východní stěny. Stěny rázně lámají z hladiny ve výšce 60 m a končí na Severním vrcholu v Schönbühlsplätz s 2700 m n.m.

Všichni horolezci, chytají se na Watzman s východu až v Bivakové oběti u bývalého kláštera, po nálezu na samém vrchu. Katedrálám. Mění před večerem je vše ticho, jen fronta výhledů a přístaviště lodi na zpáteční loď.

Přibližují si nás se zájmem. Horolezství má v Německu dobrý zvuk.

Večer v bavorského pivo v klamné místnosti nám dlejší mlčenlivou událostí dva Angličané s výhledem, kteří sítu rovněž také chtějí vystoupit východní stěnou. Působná servírka, již jsem dříve slyšel, se přesto a nás pozorně stará. S německou důkladností pak zapůjčila do návštěvní knihy jména

VÝCHODNÍ STĚNA WATZMANU.

Za 12 hodin rychlíkem z Prahy (bez zpoždění), se můžete dostat do Tater, nebo nasednete-li do jiného vlaku, na břeh zelenomodrého Königsee. S přestupem v Linci, Salzburgu, Freilassingu a z Berchtesgadenu konečně bílým folksvagnem našich hostitelů, stojíme s československými kletrsky i konzervami mezi promenujícími turisty v Gala u přístaviště tiše předoucích vodních busů Královského jezera. Těšíme se na východní stěnu Watzmanu.

Na lavičkách zpola obsazené lodi - je už pozdní odpoledne - se v mysli náhle objeví Buhlova tvář z fotografie, strahná únavou na Nanga Parbat. Jeho jméno je spojeno s východní stěnou nejen pro nás, ale i pro zdejší horolezce. Jeden z našich nových přátel Franz Rasp má 20 roků a Buhlovu někdejší zkoušku, tehdy pro Nanga Parbat, prodělal minulou zimu. Vylezl sám v noci východní stěnu Kederbacherovou cestou. Nedá se nic dělat. Velké příklady vždycky přitahovaly.

König-see připomíná zpola naplněné, obrovské akvarium se svými kolnými vápencovými stěnami, které se ještě pod hladinu ponořují až do hloubky 300 m. Tak je jezero hluboké. Za prvním zúžením se otvírá pohled na východní srázy. Stěna roste téměř z hladiny ve výšce 602 m a končí na Severním vrcholu - Schönfeldspitzl s 2700 m n.m.

Všichni horolezci, chystající se na Watzman z východu spí v bivačkové chatě u bývalého kláštera, po našem na samotě v St. Bartholomä. Nyní před večerem je zde ticho, jen fronta výletníků u přístaviště čeká na zpáteční loď.

Prohlížejí si nás se zájmem. Horolezctví má v Německu dobrý zvuk.

Večer u bavorského piva v klenuté místnosti nám dělají mlčenlivou společnost dva Američané s vůdcem, kteří zítra ráno také chtějí vystoupit východní stěnou. Půvabná servírka, již jsme dali moc málo utřít, se přesto o nás pozorně stará. S německou důkladností pak zapisuje do návštěvní knihy jména

A trošku soucitu náš vášnivý Američan utvrzuje v jistotě že

a další podrobnosti.

Teplé ráno s vymetenou oblohou spíš věští špatné počasí, ale rychle si uvědomujeme, že jsme jen o něco výš než Babí lom u Brna. U paty stěny čekáme na rozednění. V "Ledové kapličce", jak se říká miniaturnímu ledovci vzdychají masy ledu nepříjemným praskotem. Ještě rozespalí a nerozlezení překračujeme dost obtížnou okrajovou trhlinu a cítíme pod rukama skálu, jejíž dotek vyvolává reflexivně vzpomínku na Pálavu. Celá prvá polovina stěny je jí důvěrně podobná stěnkami, travnatými pásy i kytičkami. V polovině se staví do cesty asi 100 metrů ledu. Nemám mačky a tak sekám a sekám stupy. Výškoměr ukazuje, že jsme vystoupili teprve 1500 metrů, asi tolik jako třikrát z Teryny na Baranné rohy; a nad námi posledních 500 metrů a už blízko zavěšená bivaková krabice. Někde pode mnou lezou moji tři kamarádi, nejobtížnější - Salzburšskou cestu. Já se svými pořezanými a zavázanými prsty jdu trojkovou Kederbacherovu. Tam, kde se tury spojují chci čekat na přátele, ale dočkám se zatím jen Američanů, kteří mají za sebou nejsnazší Berchtesgadenskou cestu.

Jsou značně vyčerpaní a u bivakové krabice se posilňují. Nemáme vlastně proč spěchat. Je nejnádhernější den pozdního léta. Duralový plech krabice je rozpálen sluncem, ale uvnitř je chládek, udržovaný dvojitou vnitřní stěnou z vlnitého pokystyrénu, mimochodem určenou právě k opačnému účelu. Dva péřové spací pytle, matrace i okénko s výhledem na strmé věže Watzmanových dětí by mohli sloužit třeba i ke svatební noci zarytě horolezecké dvojice.

Watzmann už viděl mnoho tragedií; ale většinou těch, kteří hrubě přecenily svou fyzickou sílu a horolezeckou zkušenost.

A pro ty je i určenom malé letiště pro vrtulníky, upravené na širší části hřebenu spojující jižní vrchol s věžemi Watzmannkinder. Odtud, po několika sláněních nastupuje záchranná služba do východní stěny.

Pro nás ale dnes nepřipravila stěna žádné překvapení. A trošku soucitu nad ušlými Američany utvrzuje v jistotě, že

bychom mohli dalšími dvěma tisíci metry pokračovat.

Na vrcholu, pod rameny železného kříže ještě dlouho le-
žíme a sem tam krmíme černé, důvěřivé ptáky, snad kačky, kte-
ré plachtí a sedají blízko nás. V šedi oparu se ztrácí ledo-
vec nejvyššího štítu Berchtesgadenských Alp - Hochkönig,
vykukuje špička Grossglockneru a dalších vrcholů, jejichž
jména nám zatím, bohužel, říkají málo.

Málo světlý bod hluboko dole na mžátně je chata Kühroint
a podle "ústního podání" je plus mnichovské "sedmičky". Ve
vápencových horách více než kde jinde je žíveň nadmíru protiv-
ná.

Jiří Ševčík

VYNÁŠKA.

Stoupáme zvolna do Sedla pod Drúkom. Je šest hodin ráno, slunce však pálí do zad jako v poledne. Na našich obličejích se objevují první dnešní kapky potu, pomalu se zvětšují, mění v potůčky a stékají za košili. Na "kletršacích" se hromadí svlečené svršky.

Konečně sedlo.

Na chvíli se zastavujeme a necháváme se ochlazovat větríkem, který vane ze Zlomisk. Pohledy zatím kloužou po dolině a okolních štítech. Ve Zlomiskách je ještě stín, jen východní srázy Vysoké zlatě září. A tam někde dole v chládku nás čeká velmi příjemná záležitost dnešního dne - "vynáška". Za ty dny co spolu putujeme ji Tom ověnil takovou "gloriolou", že jsme opravdu velmi zvědaví. Netěšíme se však jen na ty všechny drobtý, které nás čekají; znamená pro nás také půlhodinu, půlhodinu kdy nebudeme muset jít. Není to fyzické vyčerpání; vždyť jdeme dnes sotva hodinu, prostě už nás to šlapání nebaví.

Zkuste to sami dva dny neustále nahoru a dolů a pořád od rána do večera. Také vás to jednou omrzí a budete využívat každé příležitosti k tomu, abyste si trochu poseděli a jen koukali kolem.

Poměrně rychle přecházíme Popradský Ladový štít a ze Zlomiskové štrbiny sbíháme dolů pod Bránu.

Tom se pozorně rozhlíží po dolině a hledá "stopy". Je trochu nervósní a tvrdí, že zásoby tak dobře uložil, že je sám nenajde. Jana a já se snažíme mu tyto myšlenky vyhnat z hlavy líčením toho, co ho očekává v případě neúspěchu. Najednou sebou však škubne, rozběhne se k chromnému balvanu a u jeho paty začne hrabat. Než my dva přijdeme blíže, má už vytažené dvě krabice, od bot, pečlivě ovázané provázkem. V jedné z nich je velká díra - asi lasička. Tak čabajka už nebude. No nevádí, stejně máme salámů a masových konzerv až nad hlavu. Dychtivě rozbalujeme krabice a rovnáme na kámen svoje "poklady". Jahodový kompot - hned kilovka; ovocné přesnídávky,

jablko, čokoláda, cukr, luncheon meat, sardinky, chléb, benzin Lačně se na ně vrháme a už se cpeme. Jedno přes druhé, jen "masovky" odsouváme stranou. Kdyby nás viděl nějaký neinformovaný civilista, pomyslel by si jistě, že jsme aspoň týden nejedli. Jenom kompot nedává Tom z ruky a strká jednu jahůdku za druhou do "feldky": prý budou ještě dobré. Také byly, ale z plechovky by se jedly zaručeně pohodlněji než z láhve s úzkým hrdlem.

Za neuvěřitelně krátkou dobu zůstává na kamení jen hromada plechovek.

Zatímco Jana dělá pořádek, my dva přibalujeme chleba a cukr, přiléváme benzin do vařiče. Zbylé zásoby zabalíme opět do jedné z krabic a uschovááme na původní místo.

Trochu smutně se loučíme s pohostinným místem a začínáme stoupat vzhůru k Železné bráně. Příjmené skončilo a teď už zase nahoru a dolů, nahoru a dolů, znova a znova až do večera.

CHC

TO TU JEŠTĚ NEBYLO!

Bylo to jako bomba! Ale ještě trochu víc bombovatější, protože to bylo strašně neočekávané.

Začlo to ve středu 3. června. Jel jsem tehdy do Pisárek do cvičení a v elektrice jsem potkal Marii (to jako tu od Rostě). A ta se mně jen tak mezi řečí zeptala: "To víš, že se Jana v pátek vdává, ne?"

Já jsem to nevěděl a tak mě klesla brada. No bodejť. Oddíloví proroci a věštcí totiž tvrdili "Ivan a Jana? Kdepak z toho nic nebude. Ti to spolu "válej" už moc dlouho." A teď tohle!

No ale přece všechno bylo. V pátek svatba jak se sluší a patří. Nevěsta byla interesantně bílá a ženich jako "staropražskej fešák" (já ho ohodnotil Jura Ševc). A hlavně odjeli v šestsettrojce!!

Tato velká událost zavdala podnět mnohým debatám a diskusím v kuloárech. Hodnotila se situace a vyhlídky jednotlivých dvojic. Nakonec Metropolitní sekce (od slova Metro-pol) se usnesla, že nejbližší vrabčení bude až na podzim, neboť další kandidáti jsou příliš zarytí horolezci, než by si takovou bezvýznamnou záležitostí narušili sezonu. (To nebyl ještě brán v úvahu Zdenál).

Jenže Vašek překvapil (totálně) (určitě ženský vliv) a neuplynuly ani dva měsíce a šli jsme ho vyprovázet k oltáři.

Nyní byla všem situace jasná a byli jsme již ve střehu. Mirek místo lezení jezdil do Jaroměřic a vůbec bylo to na ostří nože. Franta Marii pořád vyhrožoval, že až ona bude "v akci" stoupne si hodně dopředu a bude dělat na ni ksichty. Marie se jen tajemně usmívala. Franta totiž klidně odjel do Jugoslávie a pak se to stalo. Já osobně jsem tam nebyl, ale jak znám kamarády tak to bylo veliké.

Nezúčastněná osoba si řekne do třetice všeho dobrého a už je konec legrace. Copak je to sňatková kancelář!!

Jenže nebyl. Zdeněk, notorický starý mládenec "prudce zatoužil klikou". A tek než se sešel týden s týdnem stáli jsme opět před radnicí. Tato svatba co do různých zvláštností předčila všechny předchozí. Svatebčané se sjížděli jediným autem, které kočíroval Tartarin. Ženich nenuceně "kecal" s kamarády, zatím co nevěsta nervózně popocházela opodál (asi se bála, že si to ještě rozmyslí). Pak na něj rezolutně zavolala a šli se oddat.

Tak a teď by měl přijít nějaký závěr, ale jelikož se závěry nemají dělat předčasně nepřijde nic.

Ahoj a mnoho dětí!
(ale všeho s mírou;
tak jednou do roka).

S e z n a m č l e n ů

horoletického oddílu Lokomotiva Brno

1. Antoníčková Alena		Brno 12, Poděbradova č. 80	16387	(
2. Antoníček Rudolf	TONY	Brno 12, Poděbradova č. 80	16388	(
3. Baborovský Vladislav	MUNY	Brno 12, Moskevská č. 20	178861	
4. Bednařík Zdeněk	RYBA	Brno, Štěpánská č. 4b	16389	
5. Bednaříková Jarmila		Brno, Štěpánská č. 4b	16433	
6. Bůžek Václav	ÓBRŠT	Brno, Mercova č. 12	16436	
7. Bůžková Květoslava	TETKA	Brno, Mercova č. 12	095812	
8. Cídl Alois		Brno, Minská č. 71	16390	
9. Cídl Karel		Brno, Minská č. 71	16391	
10. Dr. Červinka Bohumil		Brno, Svitavská č. 15	16392	
11. Dittinger Josef		Brno, Petrov č. 9	16393	
12. Dr. Doušek Zdeněk		Brno, Riegrova č. 8	16394	
13. Doušková Libuše		Brno, Riegrova č. 8	16395	
14. Doušek Ivo	VACIL	Brno, Riegrova č. 8	16602	
15. MUDr. Formanová Ema		Znojmo, Pohraniční stráž č. 12	16442	
16. Fridrich František		Brno, Hybešova č. 3	16396	
17. Fuchs František		Brno, Hor. Heršpice, Rajhradská č. 22	16397	
18. Holzer Miroslav		Brno, Václavská č. 14	16438	
19. Holzerová Marie	BRVSLA	Brno, Václavská č. 14	16402	
20. Horák Jaroslav		Brno, Čápkova č. 35		
21. Hrubá Jana		Brno, Obecká č. 43	157823	
22. Hýsek Ivan	INŽ VOZDOBA	Brno, Skopalíkova č. 31	16398	
23. Hýšková Jana	JWO	Brno, Skopalíkova č. 31	16432	
24. Inž. Chramostab Oldřich		Brno, Šašilova č. 13	16399	
25. Chramostová Magdaléna		Brno, Pod Horkou 1148	16400	
26. Chyba Jaroslav		Brno, Dřevařská č. 17	083935	
27. Jelínková Hana		Brno, Dornych č. 108	16561	
28. Karásek Oldřich	TARTARIN	Brno, Hor. Heršpice, Pěšina č. 46	16401	
29. Knechtová Martina	BRACHA	Brno, Úvoz č. 64	033267	
30. Kocholatý Zdeněk			083944	
31. Kopečný Jan		Brno, Příční č. 30	158933	
32. Kotan Karel		Brno, Stankova č. 12 e	16403	
33. Dr. Krejčí Vladimír		Brno, Belojanisova č. 30	16404	(676681)
34. Krejčí Vladimír	CHOBOTNICE	Brno, Belojanisova č. 20	138759	(676683)
35. Kříštof Petr		Brno, Česká č. 6	16405	(653654)
36. Kuchovský Julius		Brno, Tyršova č. 2	16406	
37. Kuxová Eva		Brno, Horní Heršpice, Pěšina č. 46	16408	
38. Inž. Lasák Milan		Brno, Botanická č. 10	16409	
39. Lasáková Alice		Brno, Botanická č. 10	16410	
40. Marek Radoslav	KRUMH	Brno, Stará 2/4	095813	
41. Mazourek Josef	DEDEK	Brno-Bohunice, Bohušovská č. 41	16412	
42. Molčík Antonín		Brno, Botanická č. 11	16563	
43. Nádeníčková Milena		Brno, Výstavní č. 12	095814	
44. Okáč František		Brno, Palackého č. 95	16413	
45. Inž. Pešák Rostislav		Brno, Lípová č. 41	16414	
46. Přerost Pavel	INŽ TRPAZLÚC	Brno, Sokolská č. 14	16416	
47. Ptáček Břetislav		Brno, Dunajevského 27	16417	
48. Reinoldová Edith		Znojmo, Náměstí Míru č. 17	083947	
49. Řičanek Jaroslav		Brno, Dulánek č. 2	16418	
50. Sitta Vladimír	TOM	Brno, Purkyňova č. 88	16601	
51. Skála Miroslav		Hrušovany u Brna, Vodní č. 225	16440	
52. Skálová Zdenka		Hrušovany u Brna, Vodní č. 225	16441	
53. Skálová Zdena		Hrušovany u Brna, Vodní č. 225	157820	
54. Skalina Leo		Mor. Budějovice, Myslbekova č. 1044	16419	
55. Skřípská Jana		Brno,	16421	
56. Slezák Eduard		Brno, Dulánek č. 2	16422	
57. Slezáková Alena		Brno, Dulánek č. 2	16423	

58. Staniček Zdeno	MATY	Brno, Příkop č. 13	16424
59. Staničková Vlasta		Brno, Příkop č. 13	16425
60. Dr. Sušil Zdeněk		Brno, Nám. Sovětských hrdinů č. 7	16426
61. Inž. Ševčík Jiří	SLEO	Brno, Vránova č. 3	16427
62. MUDr. Šilha Milan		Brno, Matulkova č. 3	16429
63. Štikarovský Rudolf		Brno-Šlapanice, Palackého č. 21	16430
64. Valentová Marie		Brno, Tyrdého č. 14	16431
65. Vinter Vladimír	inž LORD	Brno, Bezručova č. 20	095815
66. Inž. Voda Jiří	SLECHTIC	Brno, Kolaříkova č. 4	095816
67. Šišánová Blanka		Brno, Sokolova č. 54	16435

Hostující členové
horolezeckého oddílu Lokomotiva Brno-Komárov

1. Bureš Václav		Brno, Šumavská č. 3	060444
2. Ehl Josef		Brno, Šumavská č. 4	060454
3. Haratyk Miroslav		Brno, Jarošova č. 2	146385(752389)
4. Kalovský Vladimír	AUGUST	Brno, J. Růžičky č. 8	10399
5. Kocholátá Liba			
6. Laštovka Pavel		Náměšť nad Oslavou	040893
7. Nezhyba Jaroslav		Brno, Režkova č. 14	060274
8. Skřivánek Josef		Brno, Dukelská č. 77	179185
9. Strojček Jaroslav		Brno, Šumavská č. 4	060453